

Bossi, i companyia

En una visita a la seu del Parlament Europeu a Brussel·les, ja fa molts anys, jo recorria, acompanyat pel senyor Carles Gasòliba, els passadissos on hi ha els despatxos dels eurodiputats, i quan passàvem

per la porta amb el nom d'Umberto Bossi, Gasòliba em va dir que per allà no l'havien vist mai, ni una sola vegada: cobrava el sou generós, i els generosos complements, però mai no li havien vist la cara. Poc abans, la Lega (no recorde si encara com a Lega Lombarda o ja com a Lega Nord) havia obtingut el primers èxits electorals importants, Bossi havia estat elegit senador, i amb aquest nom, *il Senatùr*, va ser conegut a partir d'aleshores. Eren els temps de les primeres grans agitacions de la Lega, de l'entrada en consells municipals i provincials de les regions del nord d'Itàlia (sovint en aliances amb l'esquerra, que ràpidament desapareixerien), dels primers aplecs massius de les *camises verdes*, i d'aquelles baixades anuals pel riu Po, a alguna de les quals (i a la ideologia bossiana) més d'un dirigent polític de casa nostra (d'un històric partit d'esquerra) s'hi va apuntar amb un entusiasme proporcional a la seua ignorància. Fins al punt que intentaren importar directament conceptes d'un suposat *nacionalisme econòmic*, o patriotisme tributari, que la Lega de Bossi havia elaborat en un context històric, polític i cultural ben diferent del català. Perquè l'invent genial d'Umberto Bossi (amb el suport ideològic del professor Gianfranco Miglio, *il Profesùr*, insigne jurista profundament reaccionari, inspirat al seu torn per Carl Schmitt, el gran sociòleg del dret, i reconegut filonazi) va ser donar nom i programa polític, mites i espai geogràfic, a una realitat nacional inexistent: la Padània, és a dir, el país del Po. A diferència de les històriques nacions sense estat europees (de Lituània fins a Catalunya, o d'Escòcia fins a Croàcia), la Padània inventada no posseïa cap dels trets habituals que solem associar a un espai nacional: un territori històric, una història política comuna, una llengua, una cultura, un nom. Els límits de la Padània són tan incerts, irrealment arbitraris com el seu nom: tan incerts que ha calgut superposar-hi el nom abstracte de *Nord* per a poder-hi incloure eventualment regions com la Ligúria, o fins i tot la Toscana, que no són en absolut *padanes*. Cosa més curiosa encara,

Joan Francesc Mira

aquest *Nord* oprimit i explotat per "Roma ladra", és justament el que va construir políticament, començant des del Piemont, la mateixa Itàlia unida contra la qual Bossi i la Lega prediquen amb fúria incontrolada, fins a l'insult, fins a la xenofòbia més

grollera, fins a reiterades afirmacions del *Senatùr* sobre el seu desig de torçar-se el cul amb la bandera tricolor de la República.

Tot el secret, però, o gran part del secret, de l'atractiu popular i dels successius èxits electorals, es troba en la desintegració, per corrupció profunda tant dels demòcrata-cristians com dels socialistes, de la política italiana dels anys 80. El mateix fons, tèrbol i podrit, d'on va nàixer l'èxit i l'atractiu de Berlusconi. Així, amb el pas dels anys, i amb proclames i eslògans sovint amb fonament i sempre amb demagògia desfermada, el partit d'Umberto Bossi esdevingué una força immensament popular en el seu territori. Tan popular, que gairebé esborrà del mapa els partits clàssics d'esquerra i (com a França el Front Nacional de la família Le Pen) arribà a ser el primer partit dels petits empresaris, dels botiguers i dels obrers industrials. Umberto Bossi, el fundador, el líder carismàtic (que començà la seua carrera política a l'extrema esquerra, en el Partito di Unità Proletària), apareixia com l'enemic radical del vell sistema, l'assot de la corrupció, l'acusador implacable del lladronici de Roma i dels polítics italians. Fins que, tal com vostès deuen haver llegit als diaris, el pare incorruptible de la pàtria padana, o llombarda, o nordista, ha hagut de dimitir com a líder de la Lega, justament per un escàndol monumental de corrupció i d'aprofitament familiar de subvencions i de diners públics. A càrrec dels quals diners es reformaven cases, es pagaven despeses familiars, estudis dels fills, cotxes de luxe, viatges i altres petits detalls per valor de molts centenars de milers d'euros. *Sic transit gloria mundi*, i possiblement *sic transit* també aquella fantasia d'una Padània irreal, una nació inexistent, una pàtria definida per un riu, una ideologia erràtica fins a la xenofòbia i el racisme. Ideologia expressada amb el gest emblemàtic del líder suprem, el dit mitjà de la mà dreta elevat amb el clàssic moviment obscè, i l'afirmació que "els de la Lega la tenen més dura". La *morale de cette histoire*, a gust del lector intel·ligent.

“Cosa més curiosa encara, aquest ‘Nord’ oprimit i explotat per ‘Roma ladra’, és justament el que va construir políticament, començant des del Piemont, la mateixa Itàlia unida contra la qual Bossi i la Lega prediquen amb fúria incontrolada, fins a l'insult, fins a la xenofòbia més grollera, fins a reiterades afirmacions del ‘Senatùr’ sobre el seu desig de torçar-se el cul amb la bandera tricolor de la República”